

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2023 m. kovo 16 d. Nr. 21RE-185 (AG-104/04-2023)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Ingos Lipnickienės (pranešėja), Žydrūno Plytniko (Komisijos posėdžio pirmininkas) ir Mindaugo Siaurio,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo A. A. skundą atsakovei Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybai dėl rašto dalies panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus,

Komisija

n u s t a t ė :

Pareiškėjas A. A. (toliau – ir pareiškėjas) skunde prašo panaikinti Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos (toliau – ir atsakovė, Tarnyba, Kontrolierius) 2023 m. sausio 17 d. rašto Nr. S-6 „Dėl prašymo dėl įstatymo projekto“ (toliau – Raštas) dalį, kuria nepagrįstai ir neteisėtai atsisakyta teikti informaciją: 1. Kas ir kokia tvarka kontroliuoja Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus, mokslinę veiklą, kaip užtikrinama tokios mokslinės veiklos kokybė, etika; 2. Kokios yra gerosios akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikos mokslinėje veikloje dėl Tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų; įpareigoti Tarnybą įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka per Komisijos nustatytą terminą išnagrinėti pareiškėjo 2022 m. gruodžio 19 d. prašymą „Dėl įstatymo projekto“ (toliau – Prašymas) suteikti informaciją: 1. Kas ir kokia tvarka kontroliuoja Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus, mokslinę veiklą, kaip užtikrinama tokios mokslinės veiklos kokybė, etika; 2. Kokios yra gerosios akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikos mokslinėje veikloje dėl Tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų.

Pareiškėjo teigimu, Tarnybos Raštas skundžiamoje dalyje (dėl 2 ir 5.2 Prašymo dalių) yra nepagrįstas ir dėl to neteisėtas, nes iš esmės nepagrįstai ir neteisėtai atsakovė atsisakė teikti informaciją. Pareiškėjo nuomone, Tarnyba neatsakė į prašymą informuoti, kas ir kokia tvarka kontroliuoja Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus, mokslinę veiklą, kaip užtikrinama tokios mokslinės veiklos kokybė, etika. Kontrolieriaus nurodymas, kad neturi galimybės atsakyti aiškiai ir išsamiai, nes pareiškėjas nepateikė informacijos apie atsakovą ar informacijos, kuri yra atsakovo dispozicija, yra neargumentuotas – biurokratizmas (atsirašinėjimas). Pareiškėjui nekyla pareiga informuoti atsakovę apie pačios Tarnybos veiklą ir jos veiklos turinį, t. y. atskleisti atsakovei, kokie moksliniai tyrimai yra atliekami jos institucijoje (abejotina, ar jų atliekama tiek daug ir jų daugybė turi reikšmės informacijos suteikimui). Dėl to prašymas šioje dalyje negali būti nesuprantamas atsakovei turinio prasme ir turėtų būti nagrinėjamas atsakovės institucijoje iš esmės. Pareiškėjo teigimu, Tarnyba taip pat neatsakė į prašymą informuoti, kokios yra gerosios akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikos mokslinėje veikloje dėl Tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų. Kontrolieriaus nurodymas, kad prašymas yra nekonkretus ir dėl to nesuprantamas yra neargumentuotas – biurokratizmas (atsirašinėjimas). Dėl to neaišku, kaip konkrečių Tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų nurodymas Tarnybai sukonkretintų ir leistų suprasti, kokios yra gerosios akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu

susijusių procedūrų praktikos mokslinėje veikloje dėl Tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų. Kita vertus, pareiškėjui nekyla pareiga informuoti atsakovę apie pačios atsakovės veiklą ir jo veiklos turinį, t. y. atskleisti atsakovei, kokie moksliniai tyrimai yra atliekami atsakovės institucijoje. Dėl to prašymas šioje dalyje turėtų būti nagrinėjamas atsakovo institucijoje iš esmės. Be to, Kontrolierius nenurodė argumentų, kuo pasireiškia nesuprantamumas. Pareiškėjo teigimu, neatmetama galimybė, kad piliečių prašymų nesupratimas galėtų paaiškinti, dėl kokių priežasčių Tarnyba kartu su Lietuvos mokslo taryba organizuoja renginį „Piliečių balsas: kaip sąžiningai jį išgirsti?“. Apie girdimumo (klausos) rūšiavimą į sąžiningą ir kitokį būtų tikrai įdomu sužinoti. O dar labiau įdomu sužinoti, dėl kokių priežasčių kilo poreikis girdimumą rūšiuoti. Pasak pareiškėjo, Tarnyba Raštu nepagrįstai ir neteisėtai iš esmės atsisakė suteikti ir pateikti prašytą informaciją aptariamoje dalyje, todėl pareiškėjas atsisakymą suteikti prašomą informaciją vertina kaip neveikimą (b. l. 17–18).

Pareiškėjas pateikė papildomus paaiškinimus, kuriuose akcentavo, kad atsakovė atsakymo dėl Prašymo, susijusio su nagrinėjamo skundo dalykais, iki šiol nepateikė – jokio sprendimo dėl Prašymo skundo dalies nepriėmė. Nurodė, kad Kontrolierius prašė patikslinti prašymus iki 2023 m. sausio 27 d., tačiau tai nereiškia, jog dėl prašymo skundo dalies yra priimti sprendimai – prašymas nebaigtas nagrinėti. Pabrėžė, kad nors atsiliepime Kontrolierius mini, kad apie netinkamai Kontrolieriaus suprastus prašymus, pareiškėjas neinformavo Kontrolieriaus, tačiau pareiškėjui neaišku, kaip ir kokia kryptimi buvo būtina koreguoti Kontrolieriaus supratimą, nes visus likusius prašymus Kontrolierius suprato ir į juos atsakė. Be to, pabrėžė, kad Kontrolierius teigia, jog prašė patikslinimo, t. y. nurodyti konkrečius Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus. Vadinasi, Kontrolierius pripažįsta, kad prašo informacijos, kuria pats disponuoja. Kita vertus, Kontrolierius neviešina ir nėra žinoma, kad atliktų daug mokslinių tyrimų ir jam būtina sukonkretinti jo atliekamus tyrimus ar tyrimams susiteiktus pavadinimus, kurie keistų prašomą informaciją. Taip pat vertino, kad Kontrolieriaus nebuvo prašoma informacijos apie Tarnyboje atliekamus kitus (ne mokslinius) tyrimus. Pasak pareiškėjo, neaišku, apie kokių konkrečių terminų ir jų turinių galimą painiojimą ar supainiojimą prašyme nurodo Kontrolierius skundžiamame rašte ir ką būtų būtina atpajinti, kad prašymą būtų ne tik galima, bet ir įmanoma išnagrinėti (b. l. 33).

Atsakovė atsiliepime į pareiškėjo skundą jį prašė atmesti kaip nepagrįstą.

Nurodė, kad Tarnyboje buvo gautas pareiškėjo Prašymas. Tarnyba, susipažinusi su Prašyme nurodytais visais klausimais (prašymais) ir atsižvelgdama į savo kompetenciją, pareiškėjui išsamiai paaiškino ir pagrindė kontrolieriaus kompetenciją (Rašto dalis „Dėl 1 prašymo“), nurodė priežastis, dėl kurių neturi galimybės suteikti informaciją ar nepasisako (Rašto dalys „Dėl 1 prašymo“, „Dėl 3 ir 4 prašymų“, „Dėl 5.1 prašymo“, „Dėl 6 prašymo“ ir „Dėl 7 prašymo“), suteikė informaciją į pareiškėjo Prašymą (Rašto dalies „Dėl 2 prašymo“ dalis (paskutinė pastraipa)), prašė patikslinti prašymus iki 2023 m. sausio 27 d. (Rašto dalies „Dėl 2 prašymo“ dalis ir dalis „Dėl 5.2 prašymo“). Paminėjo, kad iki Tarnybos nurodyto termino pareiškėjas prašymų nepatiksline. Taip pat pareiškėjas apie netinkamai Tarnybos suprastus jo prašymus neinformavo. Pažymėjo, kad Raštas pareiškėjui pateiktas per Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 10 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą ir vadovaujantis VAĮ ir Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės).

Tarnybos nuomone, pareiškėjo skundas yra visiškai neargumentuotas, t. y. pareiškėjas skunde nepaaiškino skundžiamų Rašto dalių nepagrįstumo ir neteisėtumo. Pažymėjo, kad Tarnyba pareiškėjo Prašymą vertino Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6(1), 7, 8, 9, 10, 17 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8(1) straipsniu įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) kontekste, kadangi pareiškėjas visus savo Prašyme pateiktus prašymus siejo su šiuo teisės akto projektu.

Tarnybos nuomone, pareiškėjo Prašyme nurodyti klausimai, kurių atsakymą Komisijai skundžia pareiškėjas, nėra susiję su Įstatymo projektu. Atkreipė dėmesį, kad Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymas Tarnybos veiklos nereglamentuoja. Tarnyba laikosi pozicijos, kad nagrinėdama asmenų prašymus neturėtų jų grįsti įvairiomis prielaidomis, todėl siekdama pareiškėjui suteikti

išsamią informaciją ir vadovaudamasi VAĮ 3 straipsnio 1 dalies 5 punktu, Tarnyba ne atsisakė pareiškėjui suteikti informaciją, o vadovaudamasi gero administravimo principu prašė pareiškėją patikslinti Prašymo 2 punkte ir 5.2 papunktyje nurodytus prašymus iki 2023 m. sausio 27 d. Tarnyba, nustačiusi Taisyklių 24 punkte nustatytų reikalavimų nesilaikymą (šiuo atveju Taisyklių 24.3 papunkčio nesilaikymą), taikė Taisyklių 40 punktą ta apimtimi, kuria buvo prašoma patikslinti Prašymo 2 punkte ir 5.2 papunktyje nurodytus prašymus, nurodant konkrečius Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus. Pažymėjo, kad Prašyme neaiškumą kėlė du aspektai. Pirma, pareiškėjo nurodyta aplinkybė – pareiškėjo įsitikinimas, kad jo Prašymo teikimo metu moksliniai tyrimai atliekami Tarnyboje. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjui paaiškinta, kuo Tarnyba vadovaujasi savo veikloje ir kad mokslinių tyrimų atlikimas yra viena iš Tarnybos teisių. Pažymėjo, kad Tarnyba turi teisę atlikti ir kitus (ne mokslinius) tyrimus, todėl Tarnyba, prašydama patikslinti Prašymo 2 punktą ir 5.2 papunktį, siekė išsiaiškinti, ar pareiškėjas nepainioja terminų, jų turinio. Į tai, kad pareiškėjas vartoja savo terminus, Tarnyba nurodė skundžiamo Rašto 3 nuorodoje. Tarnyba, atsižvelgdama į tai, pareiškėjo prašė nurodyti konkrečius Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus.

Tarnybos vertinimu, pareiškėjo Prašymo 2 punkte ir 5.2 papunktyje nurodyti prašymai suformuluoti mokslinių tyrimų, Tarnybos veiklos ir Įstatymo projekto (bibliotekų veiklos) kontekstuose, todėl neaišku, ar jo Prašymo 2 punktas ir 5.2 papunktis nagrinėtini Įstatymo projekto kontekste, ar mokslinių tyrimų ir Tarnybos veiklos kontekste. Pažymėjo, kad iki Tarnybos nurodyto termino pareiškėjas Prašymo nepatikslino. Taip pat pareiškėjas apie netinkamai Tarnybos suprastus jo prašymus neinformavo. Tuo pabrėžtina, kad Tarnyba pareiškėjui neužkirto ir neužkerta kelio teikti naujus, patikslintus (šiuo atveju konkrečius ir suprantamus) prašymus (b. l. 26–29).

Skundas tenkintinas iš dalies

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl Rašto dalies, kuria Tarnyba, atsakė į pareiškėjo Prašymo 2 punkte ir 5.2 papunktyje nurodytus klausimus, teisėtumo.

Remiantis byloje esančia medžiaga, nustatyta, kad pareiškėjas Tarnybai pateiktų Prašymu, be kita ko, prašė, atsižvelgiant į Įstatymo projektą, informuoti: „2) Kas ir kokia tvarka kontroliuoja Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus, mokslinę veiklą, kaip užtikrinama tokios mokslinės veiklos kokybė, etika“; < ... > 5) Kokios yra gerosios akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikos mokslinėje veikloje dėl: < ... > 5.2) Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų;“ < ... > (b. l. 9–15).

Tarnyba atsakymą į pareiškėjo Prašymą pateikė Raštu, kuriame atsakydama į 2 punkte pateiktą prašymą, nurodė, kad iš šio rašto dalyje „Dėl 1 prašymo“, aiškiai ir išsamiai išdėstytos Tarnybos kontrolieriaus kompetencijos matyti, kad Tarnybai nustatyta kompetencija prižiūrėti tik mokslo ir studijų institucijų akademinės bendruomenės narių veiksmus, susijusius su akademinės etikos standartų ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų laikymusi (šiuo atveju mokslinėje veikloje ir mokslo (meno) sklaidoje). Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai), 3 punkte nustatyta, kad Tarnyba savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu (toliau – MSĮ), VAĮ, Nuostatais, Tarnybos darbo reglamentu ir kitais teisės aktais, Tarnybos vidaus dokumentais, taip pat gerosiomis (visuotiniai pripažintomis) mokslinėmis praktikomis (akademinės etikos standartais). Nuostatų 13 punkte nustatytos Tarnybos teisės, be kita ko, atlikti mokslinius ir kitus tyrimus ir skelbti jų rezultatus (13.6 papunktis). Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad Tarnyba nėra imperatyviai įpareigota atlikti mokslinius tyrimus ir skelbti jų rezultatus. Atsižvelgiant į tai, kad prašyme pareiškėjas nenurodė, kokie Tarnyboje moksliniai tyrimai atliekami, t. y. šis prašymas yra nekonkretus, todėl nesuprantamas turinio prasme (Taisyklių 24.3 papunktis), Tarnyba neturi galimybės pareiškėjui atsakyti į jį aiškiai ir išsamiai. Vadovaudamiesi gero administravimo principu, prašė patikslinti šį prašymą iki 2023 m. sausio 27 d., nurodant konkrečius Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus. Atsižvelgiant į MSĮ paskirtį (MSĮ 1 straipsnis) ir MSĮ taikymo išimtis (MSĮ 2 straipsnis) bei Nuostatų 2 punktą, MSĮ

straipsnio 28 dalis taikoma mokslo ir studijų institucijose (universitetuose, kolegijose, mokslinių tyrimų institutuose) dirbantiems tyrėjams, t. y. Tarnybos darbuotojams MSĮ 4 straipsnio 28 dalis netaikytina.

Tarnyba, atsakydama į pareiškėjo Prašymo 5.2 papunktyje suformuluotą prašymą, nurodė, kad, atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjo klausimas (Kokios yra gerosios akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikos mokslinėje veikloje dėl Tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų?) yra nekonkretus, todėl nesuprantamas (Taisyklių 24.3 papunktis), vadovaudamiesi gero administravimo principu, prašė patikslinti šį prašymą iki 2023 m. sausio 27 d., nurodant konkrečius Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus (b. l. 4–8).

Pareiškėjas nesutinka su Rašto dalimi, kuria Tarnyba atsakė į Prašymo 2 punktą (išskyrus dėl tyrėjų mokslinės veiklos, į šią dalį atsakyta) bei 5.2 papunktį ir prašo šią Rašto dalį panaikinti. Pareiškėjo vertinimu, Prašymas turėjo būti išnagrinėtas iš esmės, atsakovė atsakymo dėl ginčijamų prašymo dalių iki šiol nepateikė, t. y. jokio sprendimo nepriėmė.

Sprendžiant pareiškėjo argumentų pagrįstumo klausimą, pažymėtina, kad Tarnyba, atlikdama jai pavestų uždavinių įgyvendinimą, vadovaudamasi Nuostatais, atlieka ir viešojo administravimo funkcijas ir savo veikloje privalo, be kita ko, ir vadovautis ir bendraisiais viešosios teisės principais. Tai reiškia, jog Tarnyba privalo laikytis ir VAĮ įtvirtintų reikalavimų.

VAĮ 11 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.

Taisyklių 45 punkte nustatyta, kad į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš Viešojo administravimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiu klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma Viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis).

Atsižvelgiant į pareiškėjo Prašymo turinį, darytina išvada, kad minėtas pareiškėjo prašymas priskirtinas Taisyklių 45.4 papunktyje nurodytiems kitiems prašymams, į kuriuos atsakoma laisva forma arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys.

Atsakovė, vertinant skundžiamo Rašto dalis, atsakydama į pareiškėjo Prašymo 2 punktą ir 5.2 papunktį, Rašte nurodė, kad neturi galimybės atsakyti į šias prašymo dalis, ir, vadovaudamasi gero administravimo principu, nustatė terminą iki 2023 m. sausio 27 d. patikslinti nurodytas prašymo dalis.

Taigi, sutiktina su pareiškėju, kad Prašymo nagrinėjimas šiose dalyse Raštu nebuvo baigtas ir procedūrą užbaigiantis atsakymas informacijos pateikimo aspektu nebuvo priimtas.

Reikalavimai prašymui įtvirtinti Taisyklių 24 punkte. Taisyklių 24.3 papunktyje nustatyta, kad prašymas ir skundas raštu turi būti konkretus ir suprantamas. Taigi, minėta Taisyklių nuostata leidžia daryti išvadą, kad, pirmiausia, asmens prašymo, pateikiamo viešojo administravimo institucijai ar įstaigai, turinys turi būti konkretus (aiškus) ir suprantamas, jame turi būti suformuluojamas konkretus reikalavimas, t. y. ko asmuo pageidauja, jog viešojo administravimo institucija atliktų pagal kompetenciją, nurodytos konkrečios asmens teisės ar įstatymų saugomi interesai, jei asmuo kreipiasi dėl jų pažeidimo. Tik gavęs aiškų, konkretų ir suprantamą prašymą, viešojo administravimo subjektas turi pareigą jį nustatyta tvarka nagrinėti (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2018 m. lapkričio 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1952-520/2018).

Be to, pabrėžtina ir tai, kad Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje išaiškinta, kad, vertinant VAĮ bei Taisyklių nuostatas, ginčas dėl atsakymo į prašymą pateikti informaciją, kuriuo teikiama tik informacija, nėra teisės taikymo aktas (VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktai) ir neturi atitikti VAĮ turinio reikalavimų, administraciniame teisme (šiuo atveju Komisijoje) gali būti nagrinėjamas ginčas tik dėl atsakymo į prašyme pateiktus klausimus pakankamumo aspektu, bet ne jo (atsakymo) teisėtumo ir pagrįstumo aspektais (žr., pvz., 2021 m. lapkričio 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-3145-624/2021, 2021 m. lapkričio 24 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-3113-629/2021).

Taigi, jei Tarnybai pareiškėjo prašymas buvo nekonkretus ir neaiškus, ji turėjo teisę siūlyti ištaisyti trūkumus ir suėjus terminui, priklausomai nuo pareiškėjo valios – tikslinti ar ne prašymą – užbaigti Prašymo nagrinėjimo procedūrą.

Taisyklių 40 punkte nustatyta, kad prašymas ar skundas, pateiktas raštu nesilaikant Taisyklių 23 ir (ar) 24 punktuose nustatytų reikalavimų, per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo institucijoje dienos naudojant asmens prašyme ar skunde nurodytą kontaktinę informaciją grąžinamas (arba, jei dokumentai elektroniniai, pateikiama toliau išdėstyta informacija) asmeniui, pateikusiam prašymą ar skundą, nurodant tokio prašymo ar skundo grąžinimo priežastis, siūlant ištaisyti nustatytus trūkumus ir nustatant terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 5 darbo dienos, trūkumams ištaisyti, jei institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo nenusprendžia kitaip. Kai per institucijos nustatytą terminą asmuo nepateikia institucijai pagal Taisyklių 23 ir 24 punktuose nustatytus reikalavimus įforminto prašymo ar skundo, toks prašymas ar skundas laikomas nepaduotu.

Komisija nekvestionuoja atsakovės vertinimo dėl Prašymo turinio neaiškumo, nekonkretumo, tačiau atsakovei kyla pareiga Prašymo nagrinėjimo procedūrą įgyvendinti pagal Taisyklių nuostatas.

Pabrėžtina, kad pareiškėjas Prašymą atsakovei teikė suformuluodamas iš viso 7 klausimus (5 klausimas su dviem papunkčiais). Raštas apima visų klausimų nagrinėjimą. Taigi, atsakovei, taikant Taisyklių 40 punktą, nebuvo galimybių grąžinti prašymo dalį dėl 5.2 papunkčio bei 2 punkto nagrinėjimo. Atsakovė Rašte remiasi gero administravimo principu, kuris reikalauja, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, privalo dirbti rūpestingai ir veikti taip, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų. Pagal gero administravimo principą valstybės institucijos turi vykdyti procedūrą nešališkai ir objektyviai.

Taisyklių 40 punktas suteikia galimybę ištaisyti trūkumus, kaip Rašte ginčo klausimais nurodyta, atsakovė prašė pareiškėją patikslinti Prašymo dalis dėl turinio neaiškumo iki 2023 m. sausio 27 d. Tai iš esmės savo turiniu atitinka minėto Taisyklių punkto dispoziciją. Atsakovė nurodė, o ir pareiškėjas neginčijo, kad iki nustatyto termino jis nepateikė ginčo dalyse patikslinto prašymo, atsižvelgdamas į atsakovės siūlymą. Skundžiamu raštu atsakovė negalėjo objektyviai užbaigti prašymo nagrinėjimo procedūros, o atsiliepime nurodyti argumentai taip pat nelaikytini atitinkamo sprendimo dalimi. Taigi, sutiktina šiuo aspektu su pareiškėju, kad prašymo dalys, dėl kurių atsakovė pareiškėjui nustatė terminą iš esmės trūkumams šalinti, yra nebaigtos nagrinėti Taisyklių 40 punkte nustatyta tvarka. Byloje duomenų, kad pareiškėjas teikė atsakovei raštu šiuo klausimu argumentus, nėra. Atsakovė, taikydama Taisyklių 40 punktą, ginčo dalyse turėjo pateikti motyvuotą ir aiškų atsakymą dėl Prašymo 5.2 papunkčio ir 2 punkto išnagrinėjimo, t. y. šiose dalyse Prašymą, jei nustatyti trūkumai nepašalinti, laikyti nepaduotu. Tik toks Prašymo nagrinėjimo procedūros teisinis kvalifikavimas galimas ir taip procedūra būtų užbaigta.

Kadangi byloje ginčijamas Raštas, taip apibrėžiant ginčo ribas, todėl atsakovės veiksmai ir (ar) sprendimai po Rašto priėmimo negali būti vertintini šioje byloje. Be to, ir pareiškėjo skundo argumentai, kodėl jis nešalino nustatytų trūkumų, nevertintini.

Atsakovės pasirinktas Prašymo nagrinėjimo būdas apsprendė ir atsakymo (ginčijamose dalyse) turinį, tačiau, kad dalis Prašymo išspręsta nustatant iš esmės pareiškėjui palankią aplinkybę – terminą patikslinti prašymą, todėl Komisija negali vertinti, jog tokiu būdu prašymas negalėjo būti nagrinėtas. Visgi, pastebėtina, kad Rašte atsakovė neišaiškino, kaip bus užbaigtas Prašymo nagrinėjimas, jei pareiškėjas patikslins prašymą ar jo nepatikslins. Be to, ir apskundimo tvarkoje nepaaiškino, kad skundžiamas raštas dėl atsakymo į klausimus, į kuriuos atsakyta iš esmės, o likusiose dalyse atsakymas bus pateiktas po 2023 m. sausio 27 d. Komisijos vertinimu, šie neatitikimai nelaikytini esminiais procedūros pažeidimais, dėl kurių Raštas turėtų būti naikintinas.

Visuma nustatytų aplinkybių rodo, kad atsakovė netinkamai įgyvendino Prašymo nagrinėjimo procedūrą, jos neužbaigdama. Pareiškėjas teigė, kad atsakovė nepriėmė sprendimo dėl ginčo Prašymo dalių. Atsakovės veiksmus vertino kaip neveikimą. Su šiais argumentais Komisija sutinka.

Ginčo kontekste akcentuotina, kad savarankiškas reikalavimas dėl įpareigojimo atlikti veiksmus paprastai reiškiamas tada, kai atitinkama institucija neatlieka savo veiksmų pagal kompetenciją, vilkina ar atsisako juos atlikti, tokiu atveju paprastai iš esmės yra skundžiamas tam tikras institucijos neveikimas (žr., pvz. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014 m. birželio 11 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS858-442/2014, 2013 m. balandžio 9 d. nutartį

administracinėje byloje Nr. AS444-387/2013). Viešojo administravimo subjekto vilkinimu atlikti veiksmus yra suprantamas kaip toks šio asmens neveikimas, kai viešojo administravimo subjektas nepriima sprendimo (teigiamo arba neigiamo) prašomu išspręsti klausimu per įstatymo nustatytą terminą (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. sausio 13 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS602-84/2012). Jei atsakovas atsisako priimti administracinį aktą ar atlikti veiksmą, nurodydamas tokio atsisakymo priežastis, šis atsisakymas negali būti vertinamas kaip neveikimas (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinės teisėjų kolegijos 2003 m. birželio 23 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A8-406/2003).

Anksčiau nurodyta teisminė jurisprudencija patvirtina, kad atsakovės veiksmai ginčo dalyje pripažintini kaip neveikimas ir reikalavimas dėl įpareigojimo tenkintinas.

Komisijos vertinimu, Raštas laikytinas atitinkančiu Taisyklių apibrėžtį ir nėra teisinio pagrindo jį naikinti, tačiau pareiškėjo pažeistos teisės gauti jo prašymo nagrinėjimo procedūrą užbaigiantį atsakymą apginamos kitu būdu, t. y. įpareigojant atsakovę užbaigti Prašymo nagrinėjimą pagal Taisyklių 40 punktą ir procedūrą įgyvendinti per VAI 10 straipsnio 4 dalyje įtvirtintą terminą (Taisyklių 32 punktas). Šiuo aspektu turi būti pateiktas motyvuotas procedūrą užbaigiantis atsakymas. Komisija šioje byloje negali vertinti nustatytų trūkumų pagrįstumo, nes tik iš esmės atsakovei ginčo klausimais pateikus atsakymą, nesutikdamas su juo, šioje dalyje pareiškėjas turės teisę ginčyti procedūrą užbaigiantį atsakymą ir tuomet bus įvertinta visa Prašymo nagrinėjimo procedūra, o tuo pačiu ir tai, ar pagrįstai buvo pareiškėjas prašytas patikslinti Prašymą, ar aiškūs nustatyti trūkumai ir t. t. Toks vertinimas atitinka Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo formuojamą praktiką (žr., pvz., 2020 m. balandžio 9 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-269-502/2020; 2020 m. gruodžio 2 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-758-822/2020).

Atsižvelgus į anksčiau išdėstytas aplinkybes, taikytiną teisinį reglamentavimą, teisminę jurisprudenciją, pareiškėjo skundas tenkintinas iš dalies, t. y. atsakovė per VAI 10 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą įpareigotina užbaigti pareiškėjo Prašymo nagrinėjimo procedūrą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1, 3 punktais, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjo A. A. skundą tenkinti iš dalies.

Įpareigoti Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybą per Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą užbaigti pareiškėjo A. A. 2022 m. gruodžio 19 d. prašymo „Dėl įstatymo projekto“ dalies suteikti informaciją: „Kas ir kokia tvarka kontroliuoja Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus, mokslinę veiklą, kaip užtikrinama tokios mokslinės veiklos kokybė, etika“ (2 punktas) ir „Kokios yra gerosios akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikos mokslinėje veikloje dėl Tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų“ (5.2 papunktis) nagrinėjimo procedūrą ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą.

Likusių skundo dalį atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkas

Žydrūnas Plytnikas

Komisijos nariai

Inga Lipnickienė

Mindaugas Siaurys